

Az olyan kormányközi törekvések, mint pl. az UNISIST, nem maradtak hatástalanok azokra, akik a tudományos információk cseréjével foglalkoznak. Itt az ideje azonban annak, hogy olyan információcserehálózatok alakuljanak ki, amelyek a speciális szakmai szempontokra is tekintettel vannak.

Nemzeti szinten a technológiai fejlesztésre vonatkozó állami kutatások a közpénzek jelentős hányadát emésztették fel. A szakmai közösségek jobb információk ellátására számos terv és program született, de közülük igen sok végülis semmit sem segített a szakmai problémák megoldásában. A tervek készítői számára sokszor maguk az igények sem voltak világosak, s az állami támogatás is egyre késett.

A WISE álláspontja szerint az optimális megoldás nem kereshető kormány- vagy kormányközi szinten, csak a magánkezdeményezésben. És mivel ma már egyetlen szervezet sem képes kielégítően lépést tartani az új technológiák szakmai alkalmazásának problémáival, az információk gyűjtése, szervezése és szétsugárzása csak munkamegosztással érhető el.

Napjainkban a szakmai ismeretek iránti igény növekedése kezdi meghaladni az egyes ember lehetőségeit. A teljesítmény minősége ugyanakkor csökken. Olyan új szakmai vezetésre volna szükség, amely keresi és üdvözi a változásokat, új és jobb utakat keres a szolgáltatások minőségének javítására. Mindehhez az információcserében való sokkal aktívabb részvételre van szükség.

A WISE természetesen nem számít arra, hogy ily módon megválthatja a világot. De az a csekély hozzájárulás is, amit tehet, meghatározóvá válhat. A WISE hasznossága végső soron a szakmai közösségeken múlik.

/Network, 2. köt. 12. sz. 1975. p. 15–20./

(Sárdy Péter)

* * *

SCIDOC: fénylyukkártyás rendszer gyógyszerészeti szakirodalom visszakeresésére

A fénylyukkártyás rendszerek igen alkalmasak gyógyszerekkel, betegségekkel, anatómiai fogalmakkal stb. kapcsolatos információk keresésére, mert ezen a területen a terminológiai ellenőrzés könnyen biztosítható.

A SCIDOC (*Searle Co-ordinate Index to Documents*) a Searle cég állományának korábbi cédulaindexét kívánja helyettesíteni. A közel 20 ezres állományt ennek érdekében újraindexelték.

A dokumentumok 5 orvosi szakcsoport valamelyikén belül kaptak folyó sorszámot. Ezért a rendszerben öt fénylyukkártya sorozatot kezelnek. A bibliográfiai leírást két katalóguslapon, szerző ill. azonosító szám szerint rendezve tárolják.

Az egyes SCIDOC szakcsoportokról 10 000 pozíciós fénylyukkártyarendszer készült. Csoportonként maximum 2000 tárgyszóra számítanak, amelyek közül 500

saját fénylyukkártyával rendelkeznek, a kevésbé gyakoriak három karakteres (két betű, egy szám) kódot kapnak és három lyukkártya együttes használatával kereshetők vissza.

A SCIDOC indexnyelvének alapjául az *Index Medicus Medical Subject Headings* (MESH) jegyzékét használták fel. A tezauszus cédula formában használható. Jelenleg 6000 szóból áll, ezek egyrésze azonban utaló. Az egyes dokumentumok indexelésére átlagosan 12 tárgyszót használnak. A lyukasztatást külső céggel végeztetik.

A rendszer költségei elfogadhatóak. A heti input 50 dokumentum körül van, ezek feldolgozása kb. 10 óra szakmai és 30 óra egyéb ráfordítást igényel. Az alacsony anyagköltségek miatt dokumentumonként az összköltség 1 font körül van. A rendszer igen széles körű használatnak örvend, s a bonyolult kérdések megválaszolása sem vesz igénybe többet 20 percnél.

A berendezésekkel kapcsolatos induló költségek 300 fontot tettek ki. A használat első 18 hónapja alatt sem az alkalmazott anyaggal, sem a berendezésekkel probléma nem volt.

/BIRD, P. R.: SCIDOC: a feature card system for retrieval of pharmacology literature = Aslib Proceedings, 28. köt. 4. sz. 1976. p. 174–175./

(Sárdy Péter)

* * *

Több nyelvű információs rendszerek

Luxembourgban 1977. május 3–6-án rendezte meg a CEC (*Commission of the European Communities = Európai Közösség Bizottsága*) az Információs Rendszerek és Hálózatok 3. Európai Kongresszusát, melynek témája a nyelvi korlátok áthidalása.

Az 1973. évi kongresszus az információs rendszerek, az 1975. évi az információs hálózatok technikai és szervezési kérdéseit tanulmányozta.

Az EURONET (*European Information Network = Európai Információs Hálózat*) 1977-ben lesz működőképes. A terv szerint a Közösség minden kutatóját, mérnökét és vezetőjét fogja mindennemű műszaki-gazdasági információval ellátni. Az optimális kommunikáció, valamint az információs szolgáltatások országos koordinációja csak a nyelvi akadályok megszüntetésével valósulhat meg.

Ezért a 3. kongresszus programja az alábbi témákat öleli fel: 1. nyelvoktatás és hasznosítás az Európai Közösségben; 2. szemantika, terminológia és szótárszerkesztés, beleértve a gépesítést a terminológiai források gyors hozzáférhetősége céljából; 3. nyelvészet, nyelvtan, mondattan, beleértve a számítógép alkalmazását; 4. fordítás és tolmácsolás, fordítási segédeszközök, gépi fordítás; 5. több nyelvű tezauszusok és információkereső rendszerek; 6. gépi fordítás.

/FID News Bulletin, 26. köt. 6. sz. 1976. p. 66./